

NENÍ JINÉHO JMÉNA POD NEBEM

Víc než jen dogmatický výrok

První čtení:

Iz 42,1-13 / Text kázání:

Skutky 4,5-12

PRVNÍ ČTENÍ

Iza 42,1 "Zde je můj služebník, jehož podepírám, můj vyvolený, v němž jsem našel zalíbení. Vložil jsem na něho svého ducha, aby vyhlásil soud pronárodům. 2 Nekřičí a hlas nepozvedá, nedává se slyšet na ulici. 3 Nalomenou třtinu nedolomí, nezhasí knot doutnající. Soud vyhlásí podle pravdy. 4 Nepochabne, nezlomí se, dokud na zemi soud nevykoná. I ostrovy čekají na jeho zákon."

Iza 42,5 Toto praví Bůh Hospodin, který stvořil nebesa a roztáhl je, zemi překlenul i s tím, co na ní vzhází, jenž dává dech lidu na ní a ducha těm, kdo po ní chodí:

6 "Já Hospodin jsem tě povolal ve spravedlnosti a uchopil tě za ruku; budu tě opatrovat, dám tě za smlouvu lidu a za světlo pronárodům, 7 abys otvíral slepé oči, abys vyváděl vězně ze žaláře, z věznic ty, kdo sedí v temnotě. 8 Já jsem Hospodin. To je mé jméno. Svou slávu nikomu nedám, svou chválu nepostoupím modlám. 9 Hle, už nastalo, co bylo na počátku, teď oznamuji nové věci. Dříve než vyraší, vám je ohlašuji."

Iza 42,10 Zpívejte Hospodinu píseň novou! Ať zní jeho chvála ze všech končin země. Ti, kteří se vydávají na moře, i to, čeho je moře plno, ostrovy a ti, kdo na nich bydlí, 11 ať pozvednou svůj hlas, i poušť a její města, dvorce, v nichž sídlí Kédar, ať plesají obyvatelé Sely a výskají z vrcholků hor. 12 Ať vzdají čest Hospodinu, ať mu chvalořečí na ostrovech. 13 Hospodin jak bohatýr se vyrazit už chystá, svou horlivost jak bojovník rozněcuje, pozvedá bojový pokřik, proti nepřátelům svým si bohatýrsky vede.

KÁZÁNÍ

1. ČTENÍ PÍSMO

Sk 4,1-21 (5-12) Když Petr a Jan ještě mluvili k lidu, přišli na ně kněží s velitelem chrámové stráže a saduceji, 2 rozhořčení, že učí lid a hlásají, že v Ježíši je vzkříšení z mrtvých. 3 Násilím se jich chopili a vsadili je na noc do vězení, neboť už byl večer. 4 Ale mnozí z těch, kteří slyšeli Boží slovo, uvěřili, takže jich bylo již na pět tisíc.

5 Druhý den se shromáždili jeruzalémští představitelé židů, starší a znalci zákona, 6 velekněz Annáš, Kaifáš, Jan a Alexandr a ostatní z velekněžského rodu, 7 dali předvést Petra a Jana a začali je vyslýchat: "Jakou mocí a v jakém jménu jste to učinili?"

8 Tu Petr, naplněn Duchem svatým, k nim promluvil: "Vůdcové lidu a starší, 9 když nás dnes vyšetřujete pro dobrodiní, které jsme prokázali nemocnému člověku, a ptáte se, kdo ho uzdravil, 10 vezte vy všichni i celý izraelský národ: Stalo se to ve jménu Ježíše Krista Nazaretského, kterého vy jste ukřižovali, ale Bůh ho vzkřísil z mrtvých. Mocí jeho

jména stojí tento člověk před vámi zdrav. 11 Ježíš je ten kámen, který jste vy stavitelé odmítli, ale on se stal kamenem úhelným. 12 V nikom jiném není spásy; není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni."

2. POHORŠUJÍCÍ KONCEPT

„**V nikom jiném není záchrana, není pod nebem jiného jména, které je cestou ke spáse...**“ Zvěstovat uprostřed dnešního západního světa to, že je jediná cesta ke spáse, a to skrze Pána Ježíše Krista, to je pro mnohé nepřijatelné a pohoršující. Ne, že by snad o spásu lidé stáli či jí vůbec rozuměli. Jde o to, že všechno, co zavání výlučností, dostává nálepku netolerance a extremismu.

V minulých dnech se v tisku (blog iDnes) objevil ojedinělý článek pana Davida Vorovky. Vyjadřuje se v něm k toleranci:

Tolerance se stala programem, který požaduje tiché, nebo ještě lépe, exaltované přijetí čehokoliv, co politicko-mediální a umělecko-vědecké autority prohlásí za hodné zbožštění. Tolerujeme všechno (až na povinné výjimky), protože všechno je dobré i zlé; neexistuje mezi tím rozdíl. Dřívější dobro je dnešním nmoderním tmářstvím a dřívější zlo je dnešním dobrem! A kdo chce i nadále rozlišovat dobro a zlo, stává se netolerantním extrémistou – pozor na něho!

Tolerance, jakkoliv vyzývaná hodnota dneška, není ničím víc než falešnou morálkou a modlářstvím úpadku... všimněme si, jak rychle humanisté končí s tolerancí, když se někdo odváží oponovat jejich dogmatům: homosexualismu, politické korektnosti, globálnímu sjednocování (europeismu), multikulturalismu, feminismu apod. Trubači tolerance se rázem mění na nenávidné Karly Vaše. Pozor na humanisty a jejich „toleranci“...

Jistě si dovedeme představit, jaké byly na tento článek reakce. Tolerance je zkrátka velice citlivé téma. Bojíme se – i my, křesťané – že budeme nazváni netolerantními, pokud budeme hlásat výlučnost spásy a život podle Božích zákonů a řádů. **Jak tedy vnímat slovo apoštolů** o tom, že není jiného jména pod nebem, skrze něž by lidé mohli dojít spásy? Jak mu být věrný v dnešní době?

Směr, v němž hledat odpovědi na tyto otázky, nám naznačuje samotný biblický text knihy Skutků. Podívejme se tedy do textu.

3. PŘÍBĚH PETRA A JANA PŘED VELERADOU

Slovo o výlučnosti spásy v Ježíši Kristu zaznělo před soudním dvorem a je tedy nerozlučně spojeno s tím, co přivedlo apoštoly až před židovský soud – Sanhedrin. Petr s Janem předchozího dne při cestě do chrámu uviděli od narození chromého člověka, kterého přinesli do Krásné brány, aby tam žebral. Bylo to dobré místo, protože tam se pohybovalo nejvíce návštěvníků chrámu (spojovala nádvoří pohanů s nádvořím žen). Tam byla naděje na dobrou almužnu. Petr s Janem branou procházeli a byli také požádáni o almužnu. A tehdy zazněla tato slova:

Sk 3,6-9 Petr však řekl: "Stříbro ani zlato nemám, ale co mám, to ti dám: ve jménu Ježíše Krista Nazaretského vstaň a chod'!" 7 Vzal ho za pravou ruku a pomáhal mu vstát; a vtom se chromému zpevnily klouby, 8 vyskočil na nohy, vzpřímil se a začal chodit. Vešel s nimi do chrámu, chodil, skákal radostí a chválil Boha. 9 A všichni ho viděli, jak chodí a chválí Boha.

Toto zázračné uzdravení, tato fyzická spása nezůstala nepovšimnuta. Shlukli se lidé a **apoštolové využili této příležitosti ke kázání o Pánu Ježíši Kristu**, v jehož jménu a jehož mocí se uzdravení událo. Součástí Petrova zvěstování bylo obvinění ze zabití Ježíše Krista a zvěst o vzkříšení:

Sk 3,15 Původce života jste zabili, Bůh ho však vzkřísil z mrtvých a my jsme toho svědky. 16 A protože tento člověk, kterého tu vidíte a poznáváte, uvěřil v jeho jméno, moc Ježíšova mu dala sílu a zdraví - a víra, kterou jméno Ježíšovo v něm vzbudilo, úplně ho uzdravila před vašima očima... 9 Proto činite pokání a obraťte se, aby byly smazány vaše hříchy 20 a přišel čas Hospodinův, čas odpočinutí, kdy pošle Ježíše, Mesiáše, kterého vám určil.

Proměňující a odpouštějící moc vzkříšeného Pána Ježíše byla jádrem zvěstování apoštolů po uzdravení chromého.

Velký shluk v chrámě neušel pozornosti vládnoucí saducejské strany, která popírala skutečnost vzkříšení. Saduceové nakonec nekritizovali to, že byl uzdraven chromý člověk, oni byli „rozhořčeni, že učí lid a hlásají, že v Ježíši je vzkříšení z mrtvých.“ (Sk 4,2) Proto přišli s chrámovou policií, apoštoly zatkli a druhý den je předvedli před celý Sanhedrin, který čítal 71 mužů sedících na vyvýšeném místě kolem vyslychaných.

4. PETROVA ODPOVĚĎ PŘI VÝSLECHU

Na otázku „Jakou mocí a v jakém jménu jste to učinili?“ odpovídají, že se tak stalo „ve jménu Ježíše Krista Nazaretského“. A Petr hned dodává, že je to ten, kterého před několika pár týdny odsoudili k smrti (což je dosti odvážné!). Sanhedrin se chtěl se Pána Ježíše zbavit, ale teď se představitelům lidu znovu vrací v nezpochybnitelném zázraku.

To podstatné, co v odpovědi apoštola musíme vidět my dnes, je to, že **od zkušenosti jednotlivého uzdravení**, od jednotlivé proměny člověka **přechází k obecnému výroku** o tom, že není jiného jména pod nebem a v nikom jiném není spásy než v odmítnutém, ukřižovaném a vzkříšeném Pánu Ježíši Kristu. Od skutku milosrdenství a proměny přechází Petr **k velkému tématu spásy**.

A co je to spása? Když anděl Josefovi zvěstoval narození syna, pak mu pověděl: „dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí (doslova „spasí“) svůj lid z jeho hříchů.“. Tenkrát tomu dobře rozuměli, dnes už je potřeba vysvětlovat problematiku vztahu člověka a Boha, v němž hraje zásadní roli hřích a odpuštění.

5. PROMĚNA (SKUTEK) A SLOVO

Vrátím-li se po biblickém exkurzu k tomu, jak v dnešním prostředí chápat a předávat apoštolské slovo o výlučnosti spásy, pak to zásadní je zde **spojení uzdravení**

se slovem (kázáním). Petr nejde do chrámu s tím, že bude kázat na téma, které si připravil a které nese název: „**Výlučnost spásy – není spásy v jiném, než v Pánu Ježíši.**“

Úplně jinak zní slova o tom, že „není v jiném jménu spásy“, když lidé vidí moc vykříšeného na uzdravených a proměněných lidech. Ti, kdo byli svědky zázraku anebo viděli, co to vyvolalo, se sami ptali na zdroj proměny. **Slovo o výlučnosti spásy je odpovědí viditelnou proměnu.** A to je to, co bychom si měli zachovat.

O tom, že není spásy jinde než v Pánu Ježíši Kristu, můžeme mluvit především tehdy, když můžeme ukázat na viditelné projevy jeho moci.

Smíme si tak připomínat vyznání proroka Izajáše, který jednou pověděl: „Hle, já a děti, které mi dal Hospodin, jsme v Izraeli znamením a zázraky od Hospodina zástupů, který přebývá na hoře Sijónu.“ (Iz 8,18). **Nejlepším základem kázání** o tom, že není jiného jména pod nebem, v němž by lidé mohli dojít odpuštění hříchů, **je Boží moc, která se projevuje na nás anebo kolem nás.** To je pak křesťanské zvěstování víc než jenom pohoršlivý a netolerantní postoj upírající druhým jejich vlastní cestu.

6. RADOST Z JEDINEČNOSTI PÁNA JEŽÍŠE A SPÁSY

U tématu výlučnosti spásy můžeme tváří v tvář dnešní společnosti mít rozpaky. Je legitimní hledat způsob, jak o tom, čem hluboce křesťané věří, předávat druhým. Bylo by to ovšem málo, kdybychom zůstali jenom u tohoto.

Chci na závěr připomenout Izajášovo slovo, které jsme slyšeli v prvním čtení. Je v něm **vykreslen příchod „služebníka“** (Pána Ježíše, Mesiáše) jako toho, kdo nalomenou třtinu nedolomí, kdo otevírá oči a kdo vyvádí z vězení beznaděje. **A k jaké reakci po tomto oznámení spásy prorok vyzývá?**

Zpívejte Hospodinu píseň novou! At' zní jeho chvála ze všech končin země.

Iz 42,10

Spíše než poněkud rozpačitým tématem **je spása**, jež je jediné v Pánu Ježíši, **zdrojem radosti.** Skrze Boží milost a víru jsme našli zdroj svého života, pomoc pro svůj život a naději na věčný život. Nemusíme a dokonce nesmíme hledat jinde. Nikde nám nic neuniká. V **Kristu máme vše** potřebné pro svůj život. Jedinečnost Pána Ježíše je právě v tom, že v něm je VŠE.

Proto je předmětem radosti, vděčnosti a oslavy církve Pána Ježíše Krista. A takový byl i závěr výsledku apoštolů před Sanhedrinem: „Všichni oslavovali Boha za to, co se stalo.“ (Sk 4,21).

Jan Asszonyi